

Et Cicero de Finib. Bon. & Mal. lib. 3. *Nec tamen exprimi verbum è verbō necesse erit, ut interpretes indiserti solent, cùm sit verbum, quod idem declareret magis minusve usitatum.* Et de Optim. genere Orator. *Converti duorum eloquentissimorum nobilissimas orationes: nec converti ut interpres, sed orator. &c.*

2. Quamvis autem hæc ultima hujus vocis significatio apud Theologos etiam obvia, atque in usu sit, quando nempe inter Pontificios, & qui ab ipsis defecerunt, disceptatur de S. Scripturæ in linguis vernacularis, seu vulgares interpretatione seu tralatione. Videſis Chamier. Panstrat. Catholic. Tom. I. lib. II. Polan. Syntagmat. Theolog. lib. I. cap. 39. & alios. Nobis tamen heīc loci in secundâ venit significacione, hanc ab illâ distinguenteribus cum eōdem Polanô loc. cit. cap. 45. his verbis, *Sacræ Scripturæ interpretatio (ut de significacione vocis principiō admoneam.) intelligitur hōc capite non versio aut translatio ex unâ lingua in aliam, sed ostensio veri sensus & usus Scripturæ;* Et cum Chamierô Panstrat. Tom. I. lib. 15. cap. I. §. I. cùm ait, *Per tractatis controversiis, quæ pertinent ad eam Scripturæ S. Interpretationem, quæ verba spectat, soletque appellari translatio sive versio, sequitur, ut eam partem tractemus, quæ pertinet ad ipsam verborum sententiam.* De hâc eādem etiam agit in genere V. C. Dannhawerus in suâ ideâ Boni Interpretis & Maltiosi Calumniatoris, ejus integrum Systema exhibens, eamque Logicæ partem faciens, & Hermeneuticam vocans: Ut & Doctissimus ac Reverendus Vir Joh. Claubergius, in Academiâ Duisburgensi Philosophiæ ac Theologiæ Professor, in suâ Logicâ Vet. & Nov. qui illam *Hermeneuticam Analyticam* appellat, ac de verō *Orationis obscuræ sensu investigandō* agere dicit.

3. Ex quibus manifestum evadit, Interpretem, de quō nobis sermo instituendus est, versari atque occupari in sermone externō, ut ex eō internum sermonem eliciat, atque educat, hoc est, vocabula considerare, atque ex iis conflatas orationes, ut earum investiget, atque eruat sensum, menti Authoris examissim congruentem ac respondentem.

4. *Vocabula* autem hæc, ut habet Cicero in Topic. *sunt rerum notæ, aut potius, ut nos putamus, conceptuum.* Primò enim iis utimur, ut, quod mente concepimus, aliis notum faciamus; cumque conceptus nil sint, nisi rerum repræsentamina in intellectu, iisdem secundò etiam illæ res denotantur atque designantur. Tota autem hæc denotatio non à Naturâ, sed liberâ hominum voluntate ortum dicit. Non quidem imus inficias ab hominis naturâ promanare, adeoque homini naturale esse sonos atque voces edere; imò loqui, hoc est, vocabula proferre: sed hos sonos, has voces hunc, & non illum conceptum, hanc, & non illam rem designare, soli hominum beneplacito, atque instituto acceptum referendum est. Cùm enim, quidquid Naturæ ambitu